

Előfizetési díj:
 Postán vagy Pécsért külföldre:
 egész évre 5 frt, félre 2 frt 50 kr.
 negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombat.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N.
 könyvtár. (Szedényi-útr.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos petit sor egyszeri
 megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. fizetendő. — Minden
 hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
 A hirdetési díj előre fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ferenciek utcája 44. sz. I. emelet.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi ház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 Böhm C. F. úgynöki irodájában.
 Ferenciek templomának átellenében.

Év elején.

Lezajlott ismét egy év, az 1883-ik év. Lezajlott minden örömeivel, bűjával! Volt-e öröme? A mint vesszük. Ki nyereszkedési czikk tárgyaképek tekintet mindent, magát az időt is, s benne nem bukkott alá, anyagi értéke kétszereződött: annak örömadó volt a múlt év is mint a többi. De ki közhasznoua szánt élete mult évi eredmények gyümölcseseiben akar gyönyörködni, s látja küzdelmes éve végén a nagy zérust: annak baja megszaporodott a mult egész év bűjával.

Mit tehetünk, mit tettünk a politikai, a társadalmi élet terén? Itt bukásra bukás, ott szédülés, egyik napról a másikra tengés. Biztos irány sem a társadalmi, sem a politikai terén nem jelzi haladásunkat.

A földműves-osztály nem élhet. Megfeszített szorgalmával sem juthat el manapság az alig megélhetés pontjára. — Teher teher után súlyosodik vállára. A szakadatlanul turkált föld felmondta a szolgálatot, kiasztott termő ereje. A szükken hulló morzsákat elnyeli a minden oldalú adómoloch. Meg van támadva a töke. Hitel nincs. Háztartásunkban az egyensúly helyre hozhatatlan. A kis birtokos-osztály menthetlenül veszni tért!

Az iparos ennék, ha volna mit. Nyomorúság az élete. Nincs kereslet. A földműves nem fizetheti a munkát, s az iparos, a kézműves, árán alól ad el iparcikket, hogy tengődjék egy napról a másikra. Gyűjtésről szó sincs. Istenem mit is vegyen elő ez osztály élelmére, ha tagjai felmondják a munka-szolgálatot!

A nemzet egy része úr akar lenni, s lesz proletár, szélhámos. Áruba bocsát jellemet, erkölcsöt, mindent a megélhetésért; az ország minden részében sikkasztás sikkasztást ér, s mégsem élhet senki! Nincs biztos irány, csak egy van: a rohamos pénzszerezés szabados és nem szabados úton. Mindenki érzi, hogy nem sokára jó az özőnvíz, mely mindent elseper, s akkorra pénz kell, a mivel elhuzódni lehessen a fergeteg elől. A kit kinn ér, azt hadd seperje el!

Fel-felzúg, mint félre vert hangok hangjába bevisítő vihar — egy-egy kiáltás a jobbkaratu kormánysók ajkairól idő közönként; ámde ez elhangzik nyom nélkül. Lethargikus álmát látszik aludni mindenki; nem ügyel, nem eszmél egy is!

A politikai téren: ott az engedelmesség többség növeli az adót; nem törődik az alantok közegek gazdálkodásaival. Önálló pénzügyünk, magyar hadseregünk ügyes. Zsidó zsebben a pénzünk, zsidó kézben a birtokunk, zsidó hatalmában a becsületünk, ott élünk, s nemsokára nemzeti halálunk is!

Igy állunk az 1884-ik év elején! Elmondhatjuk a koszorús költővel:
 „Romlásnak indult — hajdan erős — magyar
 Nem látod Árpád vére mékét fajtát!
 Nem látod a bosszus egneknek
 Ostorait nyomorult Hazádon!”

Igy állunk az 1884-ik év elején! Kétségbeesetten felsirhatunk a költővel:
 „Teremt-e Isten több magyart?
 Míg a világ, míg napja tart,
 Ha mink is elfogyánk!”

Igen is terem! Csak biztos irányban terelő bölcsesség vezesse a nemzet slüppedő hajóját, csak öserköles szabjon a közügyek kezelői elé tizparancsolatot. Csak ébredjen fel a nemzet zöme törvényes igazai ismeretere s a közel választáskor ne adja bérbe 30 ezrtit pénzért szavazatával honmagát, nemzeti ügyét. Válassza meg önmagát, segítségre azon pártot, mely hivatva van a törvényes uton a nemzet eljásztott igazait visszazsereznii, — a nemzetgazdászának határozott biztos irányt adni, — az ipar s kereskedelmet lengővé tenni, utóbb virágzásnak indítani. A pénzügyi gazdálkodásnál, háztartásunkban az egyensúlyt helyreállítani, — nem új adók emelése — hanem az által, hogy a semmit se jövedelmező, előbb-utóbb nemzeti romlásunkra vezet — okupaczinális politikával felhagyjunk. Önálló hadseregünket békélábra állítván; a munkás kezeket a munkának visszadjuk, — s a nagy hadsereg fenntartására szükséges használna kiadásokat megtakarítva, — azt más hasznosabb beruházásokra fordítsuk. A hitlen sá-

fárokat a közügyek templomából kiorbácsolni; — a nemzet augiás istállóját kispertni. Szóval új Magyarországot teremteni!

S ekkor: „Lesz magyar, áll Buda még!” és az 1884-ik újév lesz magyar országra nézve a boldog újévek kezdete, a nemzet megújulásának napja! Adjon a magyarok Istene egyszer már ilyen boldog újévet nemzetünknek!

Kacsa és felsülés.

Hogy a határnélkül élelmes és furfangos, a szerénység utolsó foszlányából is kivetkezett zsidósajtó még is minő vaksággal van megverve Jehovája által akkor, midőn saját vesztének rohanva halad, azt legközelebb is bebizonyította egy lapkacsa, melylyl jónak látta valaki a „Budapesti Hírlap“-ot felültetni, ezt a kacsat kiröpítette a budapesti zsidófőkölöny világga, természetes, hogy nagy átváj óbégatással és a külföldi magyarfaló zsidóknak most alkalmul szolgál nyelvkvet ráuk öltögetni.

Nem is emlékezünk volna meg lapunkban erről, ha történetesen nem Pécsről lett volna a kacsa kiröpítve és ha nem mi volnánk a legilletékesebbek arra, hogy az egészet jól sikerült felültetésnek kijelentsük.

A „B. H.” fenntartással közli ugyan az alábbi cikket, de hozzáteszi, hogy tudósítója december 27-én egy tekintélyes pécsi ügyvéd házában fordult meg s tapasztalatait ekkép írja le:

„És mennyire bámultam, amidőn beléptünkör igen tisztelt házi gazdánk tágas termében Tolna-Somogy-és Baranyának jeles fiait pillantam meg. Körülbelül egy óra hosszat vártak a jelenvoltak, míg az eddig titokban működött bizottságok tagjai a mai nap reggeli 9 órájára a három megyéből teljes számban megjelentek.

Mind a három megyéből 21—21 s így 63 bizottsági tag jelent meg. Először is elnök, alelnök-s a jegyzőválasztás után azonnal megkezdődött a részletes tárgyalás s tartott 9 óráltól délutáni 2 óráig. Nagy örömmel konstatálták, hogy Tolna-Somogy-és Baranyamegyék választópolgárainak szavazata a legnagyobb részben meg van nyerve az antiszemita mozgalnak részére. Tolnamegye mind a hat választókerületéből 13.856 képviselőválasz-

tás lisztját mutatták be, amelyből kiderült, hogy ennyien köteleztek magokat a közzelgő választások alkalmával a bizottság által kitzizendő antiszemita képviselőjelöltere szavazni.

Somogyvármegyéből 13.572 választó adta becsütletszavát és neve aláírását ezen ügynek zálogul.

Baranyában 15.247-en sorakoztak 7 választókerületből. Pécs városát eddig érintetlenl hagyták. Itt a sorakozást nem is kísérelték meg, itt föl nem sorolható okoknál fogva. Harsány eljenzés követte e nagyérdékt jelentést.

A bizottsági előadók jelentése után a következőkben történt megállapodás:

1. Ezután a megalakult bizottságok már nyilt sissakkal lépnek a küzdőterre s működésüköröl a párt hivatalos lapját (?) értesítik.

2. A sorakozás már jövő februárban kezdetét veszi. E ezelből egy 13 tagból álló vándorbizottság fogja a három megyét ismételten beutazni.

3. A vándorbizottságnak lesznek szónokai és pedig egy katol., egy ref., egy ág. vallású lelkesz két ügyvéd, két iparos és két földműves.

4. Indítványba hozták, hogy a buzdító, lelkesítő, nagyobb szabású szónoklatok megtartására egy baranyamegyei katol. papot, aki fényes és kitünő tehetségéről nemcsak Pécsért, de egész vidéken, sőt országszerte ismeretes és népszerű — keressenek föl. Lelkesült örömmel fogadták ezen indítványt s elhatározták, hogy e vezérszónokot küldöttségileg fogják már a jövő hóban e ezérra megkeresni.

5. A vándorbizottság mindenütt a vett utasítás alapján már előre ki fogja tűzni az egyes választókerületekben fölléptendő képviselőjelöltek.

6. A vándorbizottság fogja szintén kiosztani az ezen ezérra nagy fáradsággal magyar és német nyelven megírt s Lipcsében nyomtatandó röpiratokat, amelyeknek czime: „A szent igazsz trombitájának ébresztő harsogása Magyarország keresztény népéhez. Villámhárító a zsidók tulkapásai ellen.” En, ki most már e társulatnak tagja lettem, élvé hozzászólo jogommal, azon kérdést intéztem, hogy miérett nem nyomtatják a kérdéses röpiratokat hazánkban? — Meglepett az elnöknek felelete: „Ah! nekünk előrelátóknak kell lennünk; a kormányának atyai keze ránk nehezülhetne.”

E 366 lapra terjedő művet kéziratban az e ezérra már hetek előtt kiküldött bíráló bizottság bemutatta s miután annak minden egyes pontja bizonyítékokkal van csillag alatt ellátva, hivatkozva tekintélyekre, kulfőkre, egyes peranyagok számára — mind megtörtént dolgoknak a téns uraknak?

Aztán láttam magamban, a mint tőrlől hegyig mindent felforgattatok, (esők felforgattatok) magam nem nyulok hozzá, ki tudja, milyen kezek közt forgott az márt?

Láttam a mint az a haszontalan bugris kér, könyörög; de én — nem engedek!

Mindezt végig éltem, miattl idő s kocsai egymást üzve, a helyszínére érkezünk.

— Itt volnánk. Mondja a végrehajtó, miközben leszáll. Én azonban megvárom, míg a becsüt s bakról leugrik s készségesen siet kibontani lábaimat a bundából és a szellőszállást kezét nyújtja.

Megindul a menet a ház felé. Én természetesen legelől, balról utánam két lépéssel követ a végrehajtó, az után a becsüt. Az ajtóig ilyen a rend. Ott megfordítva megy. Ott már a becsüt tolatik előre, ezt tolja a végrehajtó és én legutoljára tologatom mind a kettőt magam előtt az ajtó felé. Az ember ugy is vehetné, hogy ezt a készséges szolgálat követeli, a mennyiben mindketten sietnek nekem ajtó nyitni; hanem a praktikus

a művet egyhangulag valamennyien elfogadták. E má 366 lappal bir, ugyanannyival a hány napot a bekészönd 1884. nagyfontosságú szűközév számlál. Vajon mit hoz magával ezen év?

E má 2460 adatot sorol föl a zsidók által elkötvetett zsarolásokról, keresztény családok vagyonszűztetéséről, irtózató uszora-kamatokról. Van a sok között egy adat, mely hivatalos végzés alapján kitünteti, hogy egy kir. járásbírószág kénytelen volt 8 évvel ezelött egy 700 száztolira kölesözött tökétt megítélni. Vannak e röpiratban vérfagyasztó történetek, rövid elbeszélések, mind világos, érthető s népszerű nyelven előadva. A kiosztandó magyar röpiratok száma 360,000 lesz; német nyelven 120,000.

7) A rendező bizottság fog gondoskodni a röpiratnak román, horvát, rutbén és tót nyelven való kiadásáról és más megyékbe való elküldéséről is.

8) A röpiratok kiadási, valamint a vándorbizottság költségeiről már van gondoskodva, sőt azok a jelzett ezérra rendelkezésre boesátvák.

9) A vándorbizottság tagjai a három vármegyét fogják február 1-től kezdve egész husvétig beutazni és a következő helyeken az előre megbizandó választóknak a röpiratokat átadni s a lelkesítő szónoklatokat megtartani. És pedig Tolnában a következő helyek vannak kititve: Báltaszék, Bonyhád, Dombóvár, Duna-Földvár, Felső-Ireg, Hőgyész, Kölesd, Ozora, Paks, Pinczehely, Szakes Szegárd, Tolna és Zomba. Somogyban: Babócsa, Bares, Berzenze, Böcefa, Csurgó, Kaposvár, Karád, Lengyeltölti, Marezali, Nagy-Bajom, Nagy-Atád, Mágoes, Szent-Miklós, Szil, Szigetvár, Szulok Tab és Toponár. Baranyában: Baán, Baranyavár, Dárda, Duna-Szekesó, Egerág, Hiaszbáza, Hidasd, Mágoes, Mohács, Német-Böly, Pécsvárad, Sásd, Sellye, Sikkós, Szent-Lőrincz, Vaiszó.

Ennyi történet eddig, és oly ügyesen volt minden vezetve, hogy fűrkész szerkesztője a „Fünfkirchner Zeitung“-nak s a hasonérzelmű szerkesztője a „Pécs“-nek sem jöhettek a dolognak nyomára. Mi fog történni ezután? — A kiállításba helyezett fényes eredmény fogja majd igazolni a terv életrevalóságát. Ennyit bevezetésül. **B . . . g T . . . r . . .**

Nos Izrael népe az ily terjedelmű sikeres mozgalomtól természetes, hogy megszeppent és a „Gewalt“-ot hívja segítségül, azonban ne féljen, ne ijedjen meg, mert noha az antiszemita érzelmű választók száma nincsen költve s talán meg is haladja a megirtakat, de az a Pécsért nagy értékezetet tartott 63 bizott-

TÁRCSA.

D a l o k .)
 I.
Petőfi halála.
 Csatába ment a dalmok.
 Lanját is elvívte.
 Baloldalt azra is
 Kardjához felkötö.
 És míg egyik kezétől
 Az ellen száza halt,
 Másik kezével lantjan
 Zengett szabadság-dalt
 S midőn a kockza eldült,
 Hazája elbukott,
 Sohasem látták többé
 A leikes dalmokot.
 Lánczokra vert hazának
 A dalmok nem dalol,
 Tűz lelte égbe szállt, ott
 Szabadság s jog honol.
 II.
Ha szivem fáj.
 Dalt zengek, hogy ha szivem fáj,
 Mert vigaszt ad a dal,
 Szivből jövő édes daltól
 Minden keserv kihál.
 Csakhogy a dal főtő szivből
 Új bánatot terem,
 S régi bütöl, új bánattól
 Még jobban fáj szivem.

Es így megy ez, míg ajkamról
 Több dal fel nem fakad,
 Míg ajkamnak némaoságon
 Szivem majd megszokad.

Az első exekuczióm.

Ne úgy tessék érteni, kérem, mintha engem exekualt volna; ellenkezőleg úgy, hogy én exekualtam, még pedig először életemben. Hej! mikor fogom azt mondani, hogy utószor?

De az nem tartozik reám, elég tölem, ha megcsodáltem, a végét lesse, a ki akarja. Atkoztam azt az exekucziót gyerekkorom óta, sohasem tudtam kibékülni vele . . . na tessék, mármegint félremagyarázzák szavaimat. Nemfőgy értem, hogy azért nem békülök ki vele, mert talán rajtam tilt a végrehajtó, hanem hát mindenki tudja, hogy a saját gyomra milyen lábón áll e szóval: **e x e k u c z i ó**.

Elég az hozzá, nem szerettem soha, s annyit mondhatok, hogy az elsőnél, melyet magam teljesíttem, nem csodáltam volna, ha a magas menykő belém üt s az exekuczióra hordott átok, — még a magam-é is — mind a nyakam közé esik.

Kérdik, hogy miért? Ejnye, beh kívánsiak. Azért is a végén mondom el.
 — Spectabilis!
 — Parancs, tekintetes ur!
 — Ön ma exekualni megy helyettem.

Most megy először, nemde? No hát csak a lehető leghiszigorubbán járjon el. A végrehajtó majd megtesz mindent, önök csak arra kell ügyelni, hogy mindent fölvegyenek, a legutolsó szegig. A végrehajtandó peres fél egy haszontalan ember, vén róka, kinek fondorlataitól óvakodjék. Egyáltalában ölsön magára kegyetlen színt, ne igralmazzon senkinek, mert az ilyen

népség nem érdemli meg, hogy az ember jól bánják vele. Érti?

— Ah, hognye! Ismertem a pimaszt a pöriratokból. Majd megtanítom én azt a csaló, naplopó, ingyen elődsikkedő hazaárulót. Csak bizza reám tekintetes ur!

— Itt van a meghatalmazás, mely teljes joggal ruházza föl önt mindenre, mit egyáltalában jónak talál. Járjon szerencsével!

Ah! gondolám magamban, kezeim közt vagy, vén bitófávirága! Ismerlek a híredről. Már vagy létszer kifiguráztad az én princípálistom, de most nyolczad-szor ki nem szabadulsz, mert megboszu-lom a főnökömet valamennyi esinyedért. Érettel leteszek minden előítéletet, melyet a végrehajtás kegyetlenségei ellen tápláltam; téged megexekualni öröm.

Hah! olyan hatalmasnak képzeltem most magamat, most, mikor alkalmam volt kimutatni személyes bátorságomat, lelélekjelenlétemet, eljárás ügyességemet. Eltűskélttem magamban, hogy nem engedek, kéréllhetetlen leszek, még ha a menyör-szágot igéri is oda az a vén imposztor!

Öh, nagyon jól ismerjük már az afféle kliensi kifogásokat, ellenvetéseket, fondorlatokat, kéztördelést, terdenállva való könyörgést. Ezek mind igen szépek — a szinpadon, hanem az ügyvédbojtár előtt nem, nem, itt nem lesz boesánat!
 Fülkészülttem, a hintó ott állott már a kapum előtt. Ah, milyen ur vagyok! Még a végrehajtó is reám várakozik s én kegyes leereszkedéssel, hivatalos komolysággal ülök föl a — **j o b b f e l l ő i** ülésre, ur negylyel takarom be láb-száraimat a princípálistom bundájával s aztán intek a kocsisnak, hogy „mehetünk!”
 A kocsii reptl s vele a gondolataim

*) Mutatvány Pálmay Ilka „Fájó sziv” című esimes kiállítású verses füzetéből, mely megjelent Budapesten a „Corvina” kiadásában s kapható helyben Weidinger — D o m i á n i könyvkereskedésében. Ára 60 kr.

sági tag, sajnos, hogy az nincs sehol.

S éppen ez a nagy hiba, hogy ilyen ügybuzgó 63 bizottsági tag nincsen, nem vette vezérként kezébe az ügyet senki, nincs megbízása sem egynek sem bizottságnak a jelzett működésre, az intelligencia sokkal jobban el van foglalva saját dolgaival, sem hogy ráérne ily nagyterjedelmű, habár egész sikert ígérő mozgalmat támasztani. — Ennek azonban nem örüljenek a hatalmak érzetében fékvesztett zsidók és az általuk érdekbe bevont védők, — ez éppen vesztükre van.

Ha az intelligencia áldozatkészen átvénne kezébe az antiszemita mozgalom vezérlését, kétséget nem szenved, hogy a választandó alsóház arcképe gyökeresen megváltoznék, s a pártok másként sorakoznának, kétséget nem szenved, hogy az alkotandó törvények alkalmas szelentyűk lennének, nehogy a túlfeszített gőzkazán erőszakosan szétrobbanjon, a zsidók és zsidószeretőket még huzamosabb időig elkerülhetnék az általuk saját fejük fölül tornyosított veszedelmet, azonban úgy, a mint a dolgok most állanak a forrongó kazán szelentyű hiányában okvetlen s nagy erővel fog szétrobbanni, csak az idő kérdése az, melyet pontosan nem lehet megfejtani.

Ha pedig ez általános robbanás ideje, mely azonban nem oly nagyon távoli, bekövetkezik, akkor a kormány nem rendelkezik annyi katonai és zsoldársággal, mely képes lenne azt megfékezni, jó lesz a kormányoknak ezt előre jól megfontolni, de azt is, hogy a robbanástól leginkább egy bekövetkezhető nagyobb háború esetére kell tartani, mert az elkeseredés netovábbjig fokozott, mindenből kifosztott proletár-elemtől nem várható annyi hazafiaságot, hogy ne használja fel a céljaira legkedvezőbb időpontot.

A horvát tartománygyűlés december 28-án ismét zajos volt. A fölött vitakoztak, hogy a királyi biztos kinevezésével elküvetett alkotmány sértés ügye tárgyalassék-e előbb, vagy a kormány indemitt elterjesztése az 1884-ik év első felére. Csnadák képviselői a gyűlés beegyezésével az elnök megvonta a szólas jogát az egész ülés tartására, többek hozzájárulása után a többség elhalasztotta Vojnovicsnak alkotmány sértés iránt beadott indítványának tárgyalását. Ezután a határvidéki képviselők igazolása került napirendre, az igazoló bizottság két képviselői választásra nézve kétségesnek tartván a vizsgálatot, a többinek igazolását javajla. Az igazolás feletti vita elhúzódott december 29-re és 30-ra, ekközben kölcsönös szemrehányások és interpellációk jártak, míg végre a nem kifogásolt választásokat egyhangulag a két kifogásoltat pedig titkos szavazattal a többséggel igazolták, ezzel egyidejűleg hozott határozattal a gyűlés sajnálatát fejezte ki, hogy a végvidékre a választási rend úgy lett ráerőszakolva és azon kívánatának ad kifejezést, hogy a kir. bizottság a végvidéken megszüntetessék. A leköszönt tartománygyűlési elnök és al-

elnök december 31-én újra megválasztott, január 1-én a bán átiratát olvasták fel és a legfelsőbb királyi kéziratot, melynél fogva a végvidéki királyi bizottság megszüntetve lett, mi általános élnjenzéssel fogadtatott. A költségvetési bizottság betörését jelentését az 1884. év első felére adandó költségvetési felhatalmazásra, mely január 3-ki napirendre tűzött ki.

Khun-Héderváry gróf a szerb klubb küldöttségének kinyilatkoztatta, hogy a tartománygyűlés feloszlásának híre egészen alaptalan, ő alkotmányosan akar kormányozni. Megköszönte továbbá a szerbeknek, hogy a kormány támogatását megígérték s részéről ő is megígérte nekik, hogy törekvéseiket előmozdítja valamint azt is kimondta, hogy a felekezeti iskolázás barátja.

Külföldi szemle.

A mint már jeleztük, Szontai elfoglalása sokkal jelentékenyebb veszteségbe került a francia hadseregnek, semmint azt bevallani jónak találta a kormány. — Angol hírek szerint a holtak és harcsejtelenek száma az ezert meghaladja, de az ellenség vesztesége még sokkal nagyobb. — Ez okozhatta, hogy Courbet nem nagyon siet Bakninh ellen, hanem bevárja az erősítéseket.

Egyiptomból jelentik, hogy december 28-án a felkelők megmázták Berber melletti Gezirch helységet a két század basibozukból álló helyőrség által azonban visszaverettek, a basibozukok parancsnoka azonban megölték. — Az angol kormány azon tanakodik, hogy vajjon nyíltan ne vegye-e kezébe az Egyiptom feletti protektorátust, azaz uralmat, melyet eddig alárazt az angol uralkodó.

Az orosz titkos rendőrség főnökét Szudeykin alezredest, ki a czárnak különös kegyében állt, mert a legutóbbi nihilista társulatok és tanyák felfedezését néki tulajdonították érdemül, Sz. Pétervárt egy oly házban, hol roszhírt nővel mulatott, tőrrel agyon szúrták. A tettesek eddig ismeretlenek, de alig szenved kétséget, hogy a nihilistáknak kell tulajdonítani e gyilkosságot.

A szerb minisztertanács elhatározta a mostani skuptsina feloszlását és február hónapra egy másik, rendes skuptsinának összehívását.

Lapszemle

a zsidó-keresztény házasság dolgában.

A „Pozsony“nak írják Budapestről a következőket: „Mennél közelebb megyünk az ünnepek végéhez, annál lázasabbnak mutatkozik az izgatottság a főváros legmagasabb körében a zsidó-keresztény házassági törvényjavaslat ügyében történt képviselőházi eljárás miatt.

A mágnások között nagyon terjedni kezd az a nézet, hogy a képviselőház a javaslat visszaküldését „újabb megfontolással“ indokolva, menthetetlen gorbomagságot követelt el a felső ház ellen, melyet csak úgy lehet megtörölni, ha a főrendek ismét nemcsak a törvényjavaslatot utasítják vissza, hanem visszatartásitják a képviselőház sértő indoklását is, rámutatva azon körülményre, mely szerint a főrendek két napon át a leghatározott vita tárgyává tették a javaslatot oly beszédekben, melyek a parlamentarizmus történetét örök becsü momentumokkal gazdagították, a vita után pedig személyes, névszerűtlen szavazattal bizonyították be azt is, hogy van erkölcsi bátorságuk a zsidóság által korumpált sajtó ellenében is nyíltan védel-

Egyik karommal a végrehajtó kabátujjába kapaszkodtam, a másikkal a becsis gallériát csiptem nyakon s szó nélkül elcipeltem őket magam után.

A kocsin éreztem magamat s úgy látszott mintha hazafelé mentünk volna. Hát ez volt az az öreg, kit én a periratokból olyan galádnak ismertem? hát ez az „a verekedő, rebellis, s a család, ki már a házját is elárulta s most a tehetősebbek zsebéből kicsalt, szemtelentül kicsikart összegekből el?“ hát ez az „ki minden hiteléjét megcsalta, ki játszotta?“, ez az, ki ellen én olyan erősen fölfegyvereztem magamat?

Bizony ez az, ki a szabadságharc alatt mint honvéd vitézkedett, ki hazáját ér hősiesen kitüntette magát s ki most nyomorra jutva néhány jószívu ember kegyelem-kenyeréből él, kitől a hitelézők már az utolsó vankost is elhuroczták a feje alól.

A végrehajtó mesélte ezt nekem az uton haza felé. Miért nem szolt előbb? — Másnap elővett a princípálisom. — Lásunk csak amice, mit végzett? Megcsipte a vén rókat?

— Nem én, tekintetes ur. — Hogyan? hát. — Az a vén róka már nem létezik többé! Eltűnt valahova. Ott nincs semmi lefogalni való.

Igazat mondtam. — Bizony még is csak kijátszott az öreg. — Hanem egyben még is eltagodtam az igazságot. Azt nem mondtam el, hogy engem foglaltak le ott — az az, hogy csak a — szívemet.

Haksch Lajos.

méro kelni a keresztény világpolgárosság és a keresztény családi szentély érdekében. Ily viselkedés szemben a képviselőház azon követelését, mely szerint a felső ház vegye „újabb megfontolás“ alá a kérdéses javaslatot, lehetetlen sértőnek nem találni.

És honnan jön ez a követelés? Attól a képviselőháztól, mely sokkal érdektebb s alárendeltbb kérdésekben névszerűtlen szavazással szokott dönteni, de a zsidók mellett még sem mert nyíltan színt vallani; pedig nagyon, de nagyon óhajtott volna azt az ország névszerűtlen is tudni, hogy kik azok a sakterbarát képviselők, kik a zsidó mélytel egész a családi szentélyig akarják terjeszteni, kik az állam keresztény jellegét a zsidók kedvére magában az állam ősalapjában, a családban akarják megtámadni.

Ily emberek szájában a főrendek „újabb megfontolás“ intő szavak a gorbomagság szóval még eléggé jellemzőnek nincsenek, sőt tisztességes és irodalmilag használt kifejezéssel nem is jellemezhetők. Mánásaink közül épen az utóbbi napokban igen sokan kényvnyel fordultak a főrendi ház elnökségéhez, hogy részükre is eszközölje ki a királyi meghívó levelét az országgyűlésre. Erősödik tehát és pedig nevezetesen erősödik a főrendi tábor s biztat bennünket a remény, hogy a képviselőház által cserben hagyott magyar nép érdeke bevehetetlen várat talál elkédtett szellemű főrendek táborában.

A félhivatalos „Bud. Corr.“ a következő tendenciózus sorokat közli: A főrendi ház elnökségéhez a legutóbbi időben tényleg számos kérvény érkezik a királyi meghívó levél kieszközölésére. A politikai élet iránt teljesen váratlanul fellépő ez az élnök érdeklődés csaknem kizárólag amaz ellenlélek bar esendes, de annál intenzívebb agitációjának következménye, a mely a főrendi házban a legheterogénebb, egymással gyakran politikai kérdésekben is szemben álló elemekből alakult a keresztények és zsidók közti házasságkötésről szóló törvényjavaslat ellen. Nem egyháztudományok folytatják most már ezt az agitációt, hanem csaknem kivétel nélkül az ugynevezett ó-konzervatívok és felette jellemző az agitációnak különben csaknem megmagyarázhatlan hevessége nézve, e frakció egyik vezérének, a ki a kormány ez előterjesztése ellen a legutóbbi folytatott vita alkalmával hevesen lépett fel, az a nyilatkozata, hogy most elérkezett az idő, melyben 1867-ért, a midőn a nemzet a kiegyezés létesítése alkalmával a konzervatívok fölött minden törvázás nélkül oly háttalan módon nap rendre tért, megtorlás véthetik. Ezen megjegyzés a számok értekezés egyikében tétetett, a melyek Budapestben a legutóbbi napokban nagy titokban folytatók. A mi egyébként ama főrendek királyi meghívó levelét illeti, a kik eddig nem tartották érdemesnek azt kieszközölni, arra nézve fölemlítenédnek tartjuk, hogy ha a főrendi ház igazoló bizottsága a kérvényeket indokolnak találja is, azok először a belügyi miniszterumba küldendők, a honnét azok az illetékesi hatóságok az illetőkre vonatkozó szükséges okiratok beszerzése után jutnak a királyi kabinetirodába, — a mi természetesen bizonyos időt igényel. — A főrendi ház hármas bizottsága a képviselőháznak a keresztények és zsidók egybekeléséről szóló törvényjavaslatára vonatkozó második izenetet valószínűleg már január 10-én tárgyalni fogja.

Bécsből hírlik, hogy osztrák arisztokraták körében erőteljes mozgalom folyik a végül, hogy a magyar házassági javaslat ellenlékek hivatkozások ezen osztrák főurak körében, kik magyar indigénak levén itt a felsőházban szavazati joggal bírnak, ilyenek: Berchtold Zsigmond gróf, Liechtenstein Alajos és Alfréd hercegek, Schwarzenberg Adolf herceg, Pallavicini ögróf sat., hogy ama zsidó törvényjavaslatot a főrendi házban második tárgyalással is megkötassák. Az agitáció szálai egyrészt Horvátrországba, másrészt bécsi körökbe nyulnak, olyanokban, melyek eddig Magyarországra nézve semlegesek voltak, nem tiltkoznak, hogy ez agitáció célja tülterjed a zsidókkal házasság tárgyalatának megbuktatásán s végzéjára tulajdonképen Tisza Kálmánnak megbuktatása.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek: December 31-én. Kissfaludy Imre kir. tszéki bíró által. Szójkó János és társai — Szabó József ellen néhai tek. Szabó Julianna hagyatéka megítélésére iránt. Gyurgyevits Branko — Engel József fia czég ellen váltó kiadására iránt. Özv. Jovánovics Mihályról szül. Stanokovits Mária — Jovánovics Tázó alperes ellen bírtokba helyezés iránt. Vésey Rezső kir. tszéki bíró által. Szieberth Nándor — Pécs szab. kir. város árvaszéke ellen kielégítési végrehajtás illetve árverés megszüntetése iránt.

Előadandó bünt. ügyek: Január 7-én. Dóczy József ellen hatósági közeg elleni erőszak büntetése és könnyű testi sértés — Dóczy József és társai ellen kihágás miatt. Topalov Gyuró ellen hivatalos hatalommal visszaélés miatt.

Január 9-én. Schmiermund Gyula ellen sulyos testi sértés miatt. Lakatos János és társa ellen lopás miatt.

Tóth György ellen hamis esküvés miatt. Január 11-én. Nikolics Vazul ellen hamis eskü bün- tetése miatt. Bartolov Ádám ellen lopás miatt.

Felebbviteli ügyek: Czigliányi Béla kir. tszéki bíró által. 1884. január 3-án.

Blum József és társai ellen k. t. sértés miatt. Csertl János „ bees. „ Pakuzsi Sándor „ k. t. „ Bakasi László és társai „ „ „ Bacsványi Peroné „ bees. „ Zentner Ferenczné „ „ „ Schwarcz Anna „ k. t. „ Kllösi Sándorné „ bees. „ Klem János és társa „ „ „ Fét Józsefné „ k. t. „ Podrumacz Gyuka „ „ „ Trapp Boldizsár „ bees. „ Meringer Jakab „ „ „ Lukacevits Gyula „ „ „ Dadits Julia „ „ „ Pari Ferencz „ „ „ Kram Antal „ „ „ Anrein Istvánné „ „ „ Stefaan Frigyes „ k. t. „ Pirisa István és társai „ „ „ Szép Sándor „ bees. „ Torpis Judit „ „ „ Torpis Judit „ k. t. „ Kohleb Ferencz „ „ „ Vukovits Joos és társai „ bees. „

Halálos ítélet. A helybeli kir. törvényszéknek mult hó 28-án érkekes büntügyi tárgyalása volt. A bünesset következő „Harasztalaj“-ban a szőlők közt 1883. október hó 30-án egy hulla találatát, melyben csakhamar Konyhás János személyére ismertek. A vizsgálat megejtetve, a gyamu Jetter Károlyra irányult, ki befogatván, hosszas vallatás után, a bünjelkek megmutatására, végre megtört megrögzött macakesságában s beismerete, hogy a gyilkosságot ő követte el. Vallomása szerint Konyhás Jánosé, a meggyilkolt neje által beröletett fel, ki 200 frtot és 1 hold földet ígért neki a véres munkaért. Konyhásné nemcsak Jettert szölitotta fel pokoli tervének kivételére, hanem egy másit is, névleg Haska Sándort, ki azonban visszatartotta a megkeresést.

A végtárgyalás megejtetve 28-án, az ítélet 29-én hirdettetett ki, melyszerint Jetter, mint bérencz-gyilkos kötél általi halálra, — Konyhásné, mint felbújtó életfogytiglani börtönmre ítéltetett. Többi vádlottak felmentettek. — Hivatalból felebbtetett.

Különfélék. — Itt a farsang! Karnevall öherczesége megrékezett, a táncztermek földszintesítettnek s a vidám fiatalok, vére lázas pezsgésben égve, alig várja az — első bált. Az idei farsang feekskéje a jogász-bál leand, (f. hó 12-én) ez nyitja meg Terpsichore előtt a tánczterem ajtáit. Belépti jegyek válthatók: 1884. évi január hó 4-ikétől a bálnapjáig a fitkár lakásán. (Mária-utca) d. e. 11—12 és d. u. 4—5 óráig; bál napján az egylet helyiségében (Lycium II. emelet) d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig este a pénztárnál. Kezdeté 9 órakor. A kik netán tévedésből nem kaptak meghívót és arra igényt tartanak, jelentkezenek az akadémia olvasó köri helyiségében (II. emelet balra). — A baranyamegyei hadastyan segélyző egylet ugyan e napon (12-én) tartja a Schloß-cz-féle sörösarnokban tánczestélyét a katonai zenekar közreműködése mellett. Belépti díj személyenként 60 kr. Jegyek előre válthatók: Alt és Böhm, Tigimann Alajos, Böhm C. F. kereskedésében. — A helyben tartózkodó Frigyes főherceg nevet viselő 52. számú gyalogezred egyes ökentesei január 26-án rendeznek tánczestélyt a „Hattyu“ termében. A meghívók szétküldése folyamatosan van — Somogy megyei fiatal- sága e hó 26-án Kaposvárt a megyeház termében zárkört részvényes bált rendez. Karzatjegy 5 frt; e jövedelem jótékony célra fordittatik.

— Sylvester-estély. A zeneegylet hétfőn este, mint minden évben, — igen kedélyes Sylvester-estélyt rendezett. A program változatos, érdekes és mulatságos volt. A nagyszámú vendégkörzoru derült jó kedvvel bucsuzott el az öreg esztendőtl s vidáman köszöntette az újat. A régi szokások híven, volt ez estélynek egy kis különlegessége is, a jelenlevő legszebb hölgynek jutalom ígértetett: egy csokor csinos vázavál, mely szavazás után volt elbírálandó. A szavazás megtörtént, s mint legzebb — Borovits Ilka kisasszony nyerte a jutalmat.

— Tánczestély. Herczenberger J. tánczester, ki már annyi fiatal hölgyet és urat avatott be Terpsichore istenasszony vidám kedvtelésébe: mult év decz. 29-én, az egyik táncziskolafolyam berekesztetüll tánczestélyt rendezett. A estély szépen sikerült. Csinos leányoknak ily szép számát nem sok helyen találhatjuk együtt. A négyreket 24 pár tánczolta,

költük: Borovits Ilon és Jolán, D. v. nyi Gábriska, Friedl Tóni és Aranka, Kohárits Aranka, Krupicz Gízella, Reinberg Marcsa, Hoffmár Mariska, Littke Kámilla és Jenni, Littke Mariska, Littke Ilka (Bányatelep), Herczenberger Aranka, Moravetz Manfred, Miller Luiza, Amália és Melanie. Repits Gízella, Tallian Jenni és Czili. A fesztelen és lankadatlan jó kedv, melyet Vörös Gyula zenéje hatalmasan fokozott, éjféltől 1 és 1/2 óráig tartotta együtt a társaságot.

— Üveg-fényképek kiállítása. A pár hét óta városunkban lévő üveg-fénykép-kiállítás napról-napra elég kedvező látogatás mellett a jövő hét folyamán bemutatattván minden csoportozata, befejezést ér. Kívánatos volna, hogy a gyönyörű és tanulmányos tájképek, melyek a világ minden nevezetesebb helyével megismer- tetnek bennünket, megismételtenek, hogy alkalmuk lenne azoknak is megtekinteni e képeket, kiknek a lefolyt idő alatt elkértük a figyelmét.

— Színházi hírek. Szántársulatunk igazgatójának nagyon meg van nehezítve a repertoire összeállítása körüli fáradsága, minthogy a színház, illetve a színpad pokoli forgó-szeles, zuzmarás, jeges, léghuza- mos volta miatt a társulat kiválóbb erő- betegek, kórányok fekszenek. A rány Dezős több mint egy hete, hogy el nem hagyhatja sulyos meghűlése folytán a szobát, nemkülönben Somogyiné Nagy Julia, ki szintén beteg. Énekeseink kisebb nagyobb rekedtségben szenvednek. A rekedtség ugyan közönséges halandónál nagy baj, de egy érzékeny tenoristáná vagy primadonnánál bizony az, még pedig szörnyű!... Kívánjuk, hogy mielőbb fel- épülve a színpadon láthassuk a betegeket — Vasárnap színr kerül: „A tót leány“, hétfőn „Nissida“ itt először, fényes ki- állítással. A kitűnő operettek érdekes látványosságai is lesznek, így a „hurikán“ zivatar által előidézett robbolás, nem kü- lönb a napfelkőlte. Kedden: „A czifra nyomorúság“ adatik.

— Jutalomjáték. Szerdán lesz a Litzenmayer-nővérek jutalomjátéka Színr kerül: „A lánykérő“ és a „Sze- relmi varázsital“ 1 felv. os operette. Közben ballet-táncz: „Mult és jelen“ — „Nagy eszmeny táncz.“ — Jutalmazandók, kik vizgátekban, drámában, népszínműben, operetteben csaknem minden nap ott fáradnak a színpadon s mondhatni, minden- kor jó sikerrel — és még balletjeikkel is igyekvenek a közönségnek kellemes szóra- kozást szerezni; méltán, nagyon méltán megérdemlik a legrokonszenvesebb, leg- melegebb pártfogást.

— Az orrába került. Rendőrségünk a mult év derekán egy Filep Teréz nevű fesselt életű nőt tolonczolt ki városunkból. E nő nemsokára visszatért és egy helybeli nős munkással lépett szoros viszonyba. A munkás élzte nejét magától és Filep Terézrel élt vadházasságban. De nem sokáig tartott a vadboldogság, megzavarta az Isten ujja. Az ó-év utolsó estéjén az ellőtt feleség nagyon neki keseredve, semmikép sem tudott megválni a viszon- tagságos esztendőtl, anélkül, hogy gyala- zatos megcsalatlanságát bosszút ne áll- jon. Bosszút forralt, irzóttatól! Segítségül vevén maga mellé még két hasonló sorsu, megcsalott asszonyt, elindult csalfa hit- szegő férjeurának felkeresésére. E férfelyett azonban a csábító nőre akadt s gondolva magában, hogy így is bosszút állhat; neki esett a bünös ellenfélnek és harmadmagával úgy megviaskodott, mint egy nőstény oroszlány, végre leteperte a földre s leharapta az orrárt. A csúfosan összevert és megcsokított nő a körhözba szállítottat. Az esetről a rendőrségnek jelentés tétetve, a szereplőket befogatta.

— A pécsi nőegylet sajtó pésztrá javára 1884. évi január 14-én a helybeli színházi helyiségben a városi zenekar közre- működése mellett verseny alárczosa bált rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Izletes s jó ita és ételekről a mellékelyiségben gondos- kodva lesz. A bál folyamala alatt szavazó jegyek fognak 10 kr. járval elárulsítani az ily jegyekkel a szünóra alatt megejtendő szavazat utján a legtoőbb szava- zatot nyert legszállagosabb, legtréfásabb s a legmulatatóbb 4 alarczszak jutalom- díj fog kiosztatni. Belépti díjak: felső páholy 8 frt, — alsó páholy 10 frt, — felső kis páholy 4 frt, — alsó kis páholy 5 frt, földszint 1 frt, este a pénztárnál 1 frt 20 kr., — karzati zártzék 50 kr. karzat 20 kr., — Jegyek előre váltható. Valentin Károly könyvkereskedő urnál. — Kezdeté esti 8 órakor. Minél zámosabb látogatást kér tisztelettel a rendező bizottság.

— Taray Andor kir. pénzügyi köz- igazgatási törvényszéki bíró a pécsi nő- egylet szegényei részére 10 frtot adomá- nyozott, mely adományért a nőegylet ré- széről köszönet nyilvánították.

— Falusi csendélet. Kis-Tótfaluól írják nekünk, hogy oda is beköszöntött a kriszkindli, csakhogy nem öröm, hanem bánat képében. Mintha csak Kis-Tótfalu- hűzőnek keresztüll a betyátyárok orszá- gja, itt napirenden vannak a tolvajlások. Karácsonkor egy szegény földművestől, ki két keze munkája után tartja fenn magát, családját: elhagyták két lovát s a kocsiját is ellopták. Ugyanekkor több garázdaságot vittek véghez a tolvajok, a

— Vasárnap színr kerül: „A tót leány“, hétfőn „Nissida“ itt először, fényes ki- állítással. A kitűnő operettek érdekes látványosságai is lesznek, így a „hurikán“ zivatar által előidézett robbolás, nem kü- lönb a napfelkőlte. Kedden: „A czifra nyomorúság“ adatik.

— Jutalomjáték. Szerdán lesz a Litzenmayer-nővérek jutalomjátéka Színr kerül: „A lánykérő“ és a „Sze- relmi varázsital“ 1 felv. os operette. Közben ballet-táncz: „Mult és jelen“ — „Nagy eszmeny táncz.“ — Jutalmazandók, kik vizgátekban, drámában, népszínműben, operetteben csaknem minden nap ott fáradnak a színpadon s mondhatni, minden- kor jó sikerrel — és még balletjeikkel is igyekvenek a közönségnek kellemes szóra- kozást szerezni; méltán, nagyon méltán megérdemlik a legrokonszenvesebb, leg- melegebb pártfogást.

— Az orrába került. Rendőrségünk a mult év derekán egy Filep Teréz nevű fesselt életű nőt tolonczolt ki városunkból. E nő nemsokára visszatért és egy helybeli nős munkással lépett szoros viszonyba. A munkás élzte nejét magától és Filep Terézrel élt vadházasságban. De nem sokáig tartott a vadboldogság, megzavarta az Isten ujja. Az ó-év utolsó estéjén az ellőtt feleség nagyon neki keseredve, semmikép sem tudott megválni a viszon- tagságos esztendőtl, anélkül, hogy gyala- zatos megcsalatlanságát bosszút ne áll- jon. Bosszút forralt, irzóttatól! Segítségül vevén maga mellé még két hasonló sorsu, megcsalott asszonyt, elindult csalfa hit- szegő férjeurának felkeresésére. E férfelyett azonban a csábító nőre akadt s gondolva magában, hogy így is bosszút állhat; neki esett a bünös ellenfélnek és harmadmagával úgy megviaskodott, mint egy nőstény oroszlány, végre leteperte a földre s leharapta az orrárt. A csúfosan összevert és megcsokított nő a körhözba szállítottat. Az esetről a rendőrségnek jelentés tétetve, a szereplőket befogatta.

— A pécsi nőegylet sajtó pésztrá javára 1884. évi január 14-én a helybeli színházi helyiségben a városi zenekar közre- működése mellett verseny alárczosa bált rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Izletes s jó ita és ételekről a mellékelyiségben gondos- kodva lesz. A bál folyamala alatt szavazó jegyek fognak 10 kr. járval elárulsítani az ily jegyekkel a szünóra alatt megejtendő szavazat utján a legtoőbb szava- zatot nyert legszállagosabb, legtréfásabb s a legmulatatóbb 4 alarczszak jutalom- díj fog kiosztatni. Belépti díjak: felső páholy 8 frt, — alsó páholy 10 frt, — felső kis páholy 4 frt, — alsó kis páholy 5 frt, földszint 1 frt, este a pénztárnál 1 frt 20 kr., — karzati zártzék 50 kr. karzat 20 kr., — Jegyek előre váltható. Valentin Károly könyvkereskedő urnál. — Kezdeté esti 8 órakor. Minél zámosabb látogatást kér tisztelettel a rendező bizottság.

— Taray Andor kir. pénzügyi köz- igazgatási törvényszéki bíró a pécsi nő- egylet szegényei részére 10 frtot adomá- nyozott, mely adományért a nőegylet ré- széről köszönet nyilvánították.

— Falusi csendélet. Kis-Tótfaluól írják nekünk, hogy oda is beköszöntött a kriszkindli, csakhogy nem öröm, hanem bánat képében. Mintha csak Kis-Tótfalu- hűzőnek keresztüll a betyátyárok orszá- gja, itt napirenden vannak a tolvajlások. Karácsonkor egy szegény földművestől, ki két keze munkája után tartja fenn magát, családját: elhagyták két lovát s a kocsiját is ellopták. Ugyanekkor több garázdaságot vittek véghez a tolvajok, a

— Vasárnap színr kerül: „A tót leány“, hétfőn „Nissida“ itt először, fényes ki- állítással. A kitűnő operettek érdekes látványosságai is lesznek, így a „hurikán“ zivatar által előidézett robbolás, nem kü- lönb a napfelkőlte. Kedden: „A czifra nyomorúság“ adatik.

— Jutalomjáték. Szerdán lesz a Litzenmayer-nővérek jutalomjátéka Színr kerül: „A lánykérő“ és a „Sze- relmi varázsital“ 1 felv. os operette. Közben ballet-táncz: „Mult és jelen“ — „Nagy eszmeny táncz.“ — Jutalmazandók, kik vizgátekban, drámában, népszínműben, operetteben csaknem minden nap ott fáradnak a színpadon s mondhatni, minden- kor jó sikerrel — és még balletjeikkel is igyekvenek a közönségnek kellemes szóra- kozást szerezni; méltán, nagyon méltán megérdemlik a legrokonszenvesebb, leg- melegebb pártfogást.

— Az orrába került. Rendőrségünk a mult év derekán egy Filep Teréz nevű fesselt életű nőt tolonczolt ki városunkból. E nő nemsokára visszatért és egy helybeli nős munkással lépett szoros viszonyba. A munkás élzte nejét magától és Filep Terézrel élt vadházasságban. De nem sokáig tartott a vadboldogság, megzavarta az Isten ujja. Az ó-év utolsó estéjén az ellőtt feleség nagyon neki keseredve, semmikép sem tudott megválni a viszon- tagságos esztendőtl, anélkül, hogy gyala- zatos megcsalatlanságát bosszút ne áll- jon. Bosszút forralt, irzóttatól! Segítségül vevén maga mellé még két hasonló sorsu, megcsalott asszonyt, elindult csalfa hit- szegő férjeurának felkeresésére. E férfelyett azonban a csábító nőre akadt s gondolva magában, hogy így is bosszút állhat; neki esett a bünös ellenfélnek és harmadmagával úgy megviaskodott, mint egy nőstény oroszlány, végre leteperte a földre s leharapta az orrárt. A csúfosan összevert és megcsokított nő a körhözba szállítottat. Az esetről a rendőrségnek jelentés tétetve, a szereplőket befogatta.

— A pécsi nőegylet sajtó pésztrá javára 1884. évi január 14-én a helybeli színházi helyiségben a városi zenekar közre- működése mellett verseny alárczosa bált rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Izletes s jó ita és ételekről a mellékelyiségben gondos- kodva lesz. A bál folyamala alatt szavazó jegyek fognak 10 kr. járval elárulsítani az ily jegyekkel a szünóra alatt megejtendő szavazat utján a legtoőbb szava- zatot nyert legszállagosabb, legtréfásabb s a legmulatatóbb 4 alarczszak jutalom- díj fog kiosztatni. Belépti díjak: felső páholy 8 frt, — alsó páholy 10 frt, — felső kis páholy 4 frt, — alsó kis páholy 5 frt, földszint 1 frt, este a pénztárnál 1 frt 20 kr., — karzati zártzék 50 kr. karzat 20 kr., — Jegyek előre váltható. Valentin Károly könyvkereskedő urnál. — Kezdeté esti 8 órakor. Minél zámosabb látogatást kér tisztelettel a rendező bizottság.

— Taray Andor kir. pénzügyi köz- igazgatási törvényszéki bíró a pécsi nő- egylet szegényei részére 10 frtot adomá- nyozott, mely adományért a nőegylet ré- széről köszönet nyilvánították.

— Falusi csendélet. Kis-Tótfaluól írják nekünk, hogy oda is beköszöntött a kriszkindli, csakhogy nem öröm, hanem bánat képében. Mintha csak Kis-Tótfalu- hűzőnek keresztüll a betyátyárok orszá- gja, itt napirenden vannak a tolvajlások. Karácsonkor egy szegény földművestől, ki két keze munkája után tartja fenn magát, családját: elhagyták két lovát s a kocsiját is ellopták. Ugyanekkor több garázdaságot vittek véghez a tolvajok, a

— Vasárnap színr kerül: „A tót leány“, hétfőn „Nissida“ itt először, fényes ki- állítással. A kitűnő operettek érdekes látványosságai is lesznek, így a „hurikán“ zivatar által előidézett robbolás, nem kü- lönb a napfelkőlte. Kedden: „A czifra nyomorúság“ adatik.

— Jutalomjáték. Szerdán lesz a Litzenmayer-nővérek jutalomjátéka Színr kerül: „A lánykérő“ és a „Sze- relmi varázsital“ 1 felv. os operette. Közben ballet-táncz: „Mult és jelen“ — „Nagy eszmeny táncz.“ — Jutalmazandók, kik vizgátekban, drámában, népszínműben, operetteben csaknem minden nap ott fáradnak a színpadon s mondhatni, minden- kor jó sikerrel — és még balletjeikkel is igyekvenek a közönségnek kellemes szóra- kozást szerezni; méltán, nagyon méltán megérdemlik a legrokonszenvesebb, leg- melegebb pártfogást.

— Az orrába került. Rendőrségünk a mult év derekán egy Filep Teréz nevű fesselt életű nőt tolonczolt ki városunkból. E nő nemsokára visszatért és egy helybeli nős munkással lépett szoros viszonyba. A munkás élzte nejét magától és Filep Terézrel élt vadházasságban. De nem sokáig tartott a vadboldogság, megzavarta az Isten ujja. Az ó-év utolsó estéjén az ellőtt feleség nagyon neki keseredve, semmikép sem tudott megválni a viszon- tagságos esztendőtl, anélkül, hogy gyala- zatos megcsalatlanságát bosszút ne áll- jon. Bosszút forralt, irzóttatól! Segítségül vevén maga mellé még két hasonló sorsu, megcsalott asszonyt, elindult csalfa hit- szegő férjeurának felkeresésére. E férfelyett azonban a csábító nőre akadt s gondolva magában, hogy így is bosszút állhat; neki esett a bünös ellenfélnek és harmadmagával úgy megviaskodott, mint egy nőstény oroszlány, végre leteperte a földre s leharapta az orrárt. A csúfosan összevert és megcsokított nő

ref. lelkes istőlójából kilopták a pokróczokat s talán a teheneket is elhajították volna, de megzavartatták. Több helyen a baromfiakban válogattak s okoztak tetemes kárt. — Vigasztalódjunk, majd csinálnak rendet a zsandorok!

— A sikkósi polgári iskola növendékei Rédei Károly tanár vezetésére s felügyelete alatt, könyvtárunk javára színelőadást tartottak, mely mondhatni, igen jól sikerült. A könyvtár javára a tisztasági jövedelem fele 20 frt 16n fordítva és a felülfizetés 2 frt 9 kr, ehhez járultak: Kossa Dező 30 kr. — Singer Jakab 60 kr. — Szankovics Pál 30 kr. — Török Mihály 20 kr. — Szabó Ferenc 1 frt. — Rédei Károly 20 kr. — és Kiss Endre 30 kr. — A tisztasági jövedelem másik fele Szigethy Jenő színtársulatának felszólítására 20 frt fordítottak.

— Kiténtések. Deczember 25-ől kelt legfelsőbb kir. kézirat Kálnoky gróf közös külügyminiszter a Szent-István rend, Kállay közös pénzügyminiszter pedig a Lipót rend nagykeresztjét kapta. — Tiszta Lajos szegedvárosi kir. biztos pedig a királyi bizottságnak megszűntetése alkalmas december hó 27-ől keltzett kir. kézirat Tiszta Kálmán és Orzsy Béla báró miniszterek ellenjegyezték.

— Megfejtette az esti és hajnali égi párosodás tüneményét egy Miskolc-hoz közeli falu lelkes és szószékéről úgy, hogy az sem vulkánikus parányokban, sem a nap sugarak megtörésében nem keresendő, az az égi pir az Ursten haragjának kifejezése a miatt, hogy ez a Tiszta-kormány és partja a zsidók és keresztények közti párosodást polgári házasság címével törvényesíteni és elmozdítani akarja.

— Erősítő szer hölgyek számára. Egy párizsi lapban egy kereskedő erősítő szereket hirdet gyenge nők számára, s bizonyítékul írja a következőket: „S. asszony, mikor férjhez ment, oly gyenge volt, hogy alig tudott az oltárnál egyenesen állni; azóta az én szírem használatával által annyira megerősödött, hogy már képes minden nehézség nélkül férje fejéhez vagni a vasalót, annélkül, hogy a célt csak egyszer is elhírbázná.”

— Egy szó a hajápolás, az emlékező tehetség gyengesége, főfájás a szakáll-növesztésről. Abban a helyzetben vagyunk, hogy az ismeretes illatszerző Grolsch J. (Brünnen) által készített „Roborancium” a híres specialista orvos dr. Pinkász ur fej- és hajbetegségekre elleni tudományos találmánya s hogy a feltaláló tudományos jelentősége azon körülmény mellett, hogy a „Roborancium” egy cs. kir. osztrák egy kir. magyar privilegiummal lett kiténtve, nem engednek képtel táplálni annak szoliditására. Mint azt nagyszámú köszönő és elismerő iratok bizonyítják, a „Roborancium” gyakran eredményel használtatott kopaszság, hajkihullás, korpaképződés és a haj őszülése ellen. — S minthogy a „Roborancium” továbbá életteljes a megnyugtatólag hat az idegekre, igen gyakran használtatott a legjobban sikerrel az emlékező tehetség gyengülése s főfájás ellen. — Végül hadd említsük még meg, hogy a „Roborancium” mint szakáll-növesztő s erősítő szer, mint többszörösen be van igazolva, fényesen érvényesítette magát. Az egyedüli bizonyított eredményekre támaszkodó szer. — Mint értesülünk Grolsch ur e vidéken többrendbeli bizományi raktár állított fel, a hol a Roborancium az eredeti áron (1 frt 50 és 1 frt) valódi minőségben kapható és pedig: Pécsen: Kovács Mihály gyógyszer; Budapest: Neruda F., Hatvani-utca 10.; Zsigárd: Arany G. gyógyszer; Nagy-Becskerek: Menceser Lipót gyógyszer; H. M. Várhelyen: Kiss Gy. gyógyszer; Újvidéken: Piasics G. gyógyszer; Szekes-Fehérváron: Dieballa G. gyógyszer; Temesváron: Tárczay István gyógyszer; Zomborban: Gallé Emil gyógyszerésznél.

Szinészet.

— Szombaton: „A kornevilli harangok.” — Vasárnap: „Nótás Kata.” — Hétfőn: szünet. Kedden: „Husár-csinny.” — Szerdán: „A furcsa háború” Csittörtökön: „Pry Pál.” — Pénteken: szünet.

Szombaton a „Kornevilli harangok”-at ismételték. Arányi beteg lévén, a városbíró Komlósy játszott. Az előadás kielégítő volt. Különösen kitűnt Pajor Emilia (Serpolett), ki mind végül kitűnő hangulatba lévén, játszi, — nem ritkán a szerepéhez mért — pajkos precizitással énekel.

Vasárnap Győri Vilmos „Nótás Kata”-ja került színe népes ház előtt közönséges előadásban. Kedden a „Husár-csinny” került színe. A ház tömött volt. Az előadást új-évi allegória előzte meg. A képlet igen találó s nagyszert volt. Ugyannyira meglepte a közönséget, hogy frenetikus tapsra ragadtatva adott tetszésének kifejezését. Ezzel kivánt „Boldog új évet!” a társulat s ezzel gratulált Somogyi, kiváló rendezői rutinjeának adván fényes tanujelét. Mi is gratulálunk Somogyinak. Elismerés az érdemért! Az előadás meglehetősen összevergő volt.

A második felvonásban előforduló toborzó-tánc nagy hatást keltett, melyben Boránd Gyula úgy is mint táncmester, úgy is mint táncos kitűnt. Szerdán a közönségű opere „A furcsa háború” került színe, s színiüdv alatt harmadszor. Kitűntek Pajor Emilia (Violetta), Aradi Emilia (Elza) és Erczy (Umberto).

Csittörtökön Boránd Gyula, a társulat kitűnő tehetsége, ügybuzgó, ambiciózus tagjának jutalmul „Pry Pál” jeles angol vígjáték került színe Borándné Aloizia és Várdy Ferenc, mint műkedvelők szíves közreműködésével. Jutalmazott a közönség igen rokonszenves pártfogással tüntette ki. A ház zúfolásig megtelt. Ajándékképpen egy csinos ezüst órával, lánczsal s öltöztetési levélben néhány bankóval lepték meg. Neje egy díszes koszárral tisztelt meg. Az előadás, határozottan egyike volt a legsikerültebbeknek. A szereplők egytől-egyig teljes odassal, művészi hővel játszottak. Első helyen Boránd (Pry Pál) érdemel dicséretet, kinek egy maszka, komikus kiejtése, mint játéka meglepőleg kitűnő volt. A közönség folytonos derültségben kísérte figyelemmel az előadás menetét. Kitűntek még: Tóth (Hardy), Demidor (Harry), Somogyi (Hardy Frank) és Lizenmayer Poldi (Phebe).

(33.)

A közönség köréből.

Uj adó.

A baranyavári járásban eddig szokásban volt, hogy a vásárokon egy megyei tisztviselő és néhány pandur jelent meg, kiknek, napidíja és fuvarilletménye mintegy 15 frtot tett ki. Ezen összeget a községek vagy a vásárbérlők minden sző nélkül megfizették, átlátván hogy vásáron közigazgatási tisztviselő és pandurok jelenléte szükséges.

Az 1883-ik év azonban azt a meglepetést hozta, hogy megyei tisztviselőn kívül egy járásbírósi hivatalnok is megjelent a vásárokon. Ez ellen nem lehetne kérés tenni, de a járásbírósi hivatalnok is megfizette magának a napidíj és fuvarköltséget.

Most azt kérdezzük: 1. Ha már közigazgatási és járásbírósi közegek szükséges a vásáron, nem jöhetnek ketten egy kocsin, hogy legálább a fuvardíj, a mely taválabb községekben 8 frtnál többre rug, egyszer lenne csak fizetendő?

2. Ha járásbírósi hivatalnok jelenléte okvetlenül szükséges a vásáron, miért nem volt az utolsó baranyavári vásáron a járásbírósz részéről senki sem jelen?

Ajánljuk ezen új adómetét az illetékes hatóságok szives figyelmébe.

Irodalom.

Uj zeneművek. Táborcsy és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: „Tiszta vidéki hangok” 1. A mi háznak felett csak egy csillag van. 2. Csicsóné galambom . . . 3. Kalapom, kalapom csurgóra . . . 4. Ne felejtés az én nevem . . . 5. Csomódi csősz . . . 6. Erre gyere galambom . . . Énekhangra zongorakísérettel szerkeszté Huber Sándor. Ára 1 frt.

Magyar Ifjúság” című alatt a jelen év elejétől új ifjúsági lap jelenik meg. A program szerint a „Magyar Ifjúság” tárháza lesz a legjellegesebb ifjúsági olvasmányoknak és derült tartalmával, oktatással, neveléssel, szórakoztatással a fiatalok számára, a „Magyar Ifjúság” közzé adja az érdekes, rozzékat, meséket, adomákat szórakoztatásul a fiatalok számára, tudományos cikkeket, ismertetéseket, leírásokat ujjabb budizástul a tanulmányok folytatására, be fogja mutatni hazánk legjobbnak védeket és fővárosunk legérdekesebb pontjait, ismerteti fogja nevezetes férfiak életét, küzdelmét és dicsőségét. A megjelent első számban Tórs Kálmán „Magyarország várait” kezdő ismerteti. Maine-Readtől, a világhírű angol írótól a „Skalp-vadászat” cz. ifjúsági regény közzétételét indítja meg. — Szép képek kisiskolai mindenkori érdekese és jelles szívetek. Előfizetési ára negyedrét 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egész évre 6 frt A kik egyenkint akarják megvenni, fizetésüket 25 kr-ával rendelhetik meg. Az előfizetési felhívást vagy mutatónyomatot kivánatra bárkinek küldi meg a kiadóhivatal (Révai Testvérek könyvkiadóhivatala Budapesti Uj. Váci-utca 11. sz.) a hová az előfizetések is beküldendők. A magyar szöve nem szereshet gyermekeknek szebb és marandóbb becsü újvái ajándékok, mintha a „Magyar Ifjúság”-ot járátja neki, a melyet ajánljuk a szülők, nevelők és az ifjúság figyelmébe.

Vasárnapi Újság” decz. 30 ki száma a következő tartalommal jelent meg: Földvári Károly. — A hámosi völgyön. Költemény. Lévai József. — Isperő. Elbeszélés. — Perősi beáll katonának. Irta dr. Sas István. — Valami a sebeszetről. Hídsai Pál. — Jólán Angol regény. Irta Black William. Angolból. Szász Károlytól. — Az országház égése Brüsszelben. — Egyveleg. — Henri Martin. — Utazás Palócországban: 5. Nás Gyurkó. 6. Csodálatos halászlé. 7. A Pakas. 8. Látogatás Filcsik Istvánnál. Irta Mikszáth Kálmán. — Karácsony-est az örültek házában. Várnai B. Sándortól. — Az év utolsó napja. — Világító órák. — A német trónörökös spanyolországi útja. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi új? — Haláloszások. — Szerkesztői mondandói. — Szakjárték. — Hetinaptár. — Képek: Földvári Károly 1848/49-iki konvéderes. — A német trónörökös Spanyolországban: 1. A királyi sirtól meglátogatása az Escorialban. 2. Izabella királyné és a német trónörökös az udvari bálon. — Temploma menők Szilveszter éjszakáján, a magyar alföldön. Dr. Tivadar rajza. — Szilveszter-éji templomjárás Svédországban. — Jólán. — A brüsszeli országház égése. — Henri Martin. — Utazás Palócországban. 4. rajz Dr. Tivadar-tól. — Bölcső mellett. — A kicinnyek órája.

Villamos órákakkal díszített táncosnő a párizsi operában. — Világító villamos órák. — „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedrét 2 frt, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 8 frt.

Beküldték. „A Vesta szűz” című vallásos regény, írta Keresztény Gyula, érdi plébános. E regény, a kereszténység első századából meríti tárgyát, Előnk állítja a híres római császárokat, az ő rideg pompájukat, a líkturok serével körülvéve. Előttünk áll a régi római társadalom egész romlottságában. Mem hajkászott az egyebet, csak gazdaságot, fényt, pompát és cirkuzi vérs jéteket, mint a mai is utánozza. Ereg porondján látjuk megjeleni az első keresztényeket. Ide hurokolták őket a római császárok kegyetlenségére. A vértanúok nép (vad kedvtelével látta őket elvéreztetve a kihéztetett fenekad karmal alatt. Ezek a szent vértanuk vetették meg alapját a mai társadalomnak. Ők az akkori társadalomnak kivételtek, kiket gyúsonyban zenébenök neveztek, ők döntöttek meg a római császárok trónját, ők alakították át a világot, az ő kiöntött vérukból fejlődött ki az egész mévelt világot k' r' r' l' l' e' hatalommal a kereszténység. E szép thémát tárgyalja az előtünk fekvő csinos füzet, mely vonzó irálja a kellemes előadásnál fogva ép oly gyönyörűkötő, mint tanulságos olvasmányt képez a mint ilyen új évi és alkalmi ajándéknak is föltöbb alkalmas. Miért is az olvasó közönség szives figyelmébe ajánljuk. — Megrendelhető a Katholikus Csald kiadóhivatalnál Budapesten, dohány utca 10. sz. Ára bértment elkölve 60 k.

A „Flume” című tengerészeti, kereskedelmi és társadalmi hetilap továbbra is Mics Zsigmond szerkesztése mellett, megnagyobbított alakban 8 oldalon fog megjelenni Ismeretini fogja egyrészt a magyar tengeri kereskedelmet, s ezzel kapcsolatos hajó- és áruforgalmat, tájékoztat fog nyújtani a lísz, fanémiek, bor, gabnaművek, szesz a egyéb kiviteli áruk forgalmáról, másrészt értesítéseket ad a behozatali cikkekről, u. m. kőolaj, rizs, kávé szóval a fontosabb import áruk forgalmáról. Tudósításokat fog közölni a haditengerészet köréből. Figyelemmel fogja kísérni a magyar kikötő város közigazgatási és társadalmi viszonyait. A lap minél változatosabbá tételére több kiváló új erővel rendelkezik. Ajánljuk e lapot a magyar közönségnek már ama fontos missiónál fogva is, melynek, betöltésére a magyar tengerparton hivata van. Előfizetési ára egész évre, megnagyobbított alakja dacára, a régi marad, vagy is egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Az előfizetési díjak a „Flume” kiadóhivatalának küldendők.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten, újabban megjelentek: Galgóczi Károly. Mics gazda népszerű vezérkönyve a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Földbírtokosok, gazdasítzek és földművelés használatáról. De kiválépen a magyar földművelő nép számára. Különös figyelmbe vételével annak, miképen lehet és kell a gazdaszatót célszerűen rendezni, lehető legjövendősebb fötra emelni és csinítani. Ótődik kiadásban átdözte és bővítette Dr. Farkas Mihály. Első kötet: — Földművelés. Ára füze 1 frt 20 kr. Második kötet: Állattenyésztés (sajót alatt van). Olesó könyvtár. Szerkeszté Gyula Pál. 165—174. füzet. 165. füzet. Balazs Honoré. Grandet Eugénia. Ford. Toldy László. Ára 60 kr. 166. füzet Kölcsey Ferenc országgyűlési naplója. Negyedik kiadás. 1832—1832. 167. füzet. Csiky Gyergely. Anna. Dráma egy felvonásban. Ára 20 kr. 168. füzet. Klapp Mihály. Rosenkranz és Gildenstein. Vigi. négy felvonásban. Némethől ford. Csiky Gyergely. Ára 30 kr. 169. füzet. Goldsmith Olivér. A wafefieldi par. Angolból ford. Ács Zsigmond. Ára 50 kr. 170. füzet. Petőfő Sándor. A helység kalapácsa. Hőskötemény négy énekben (1844). Hetedik kiadás. Ára 20 kr. 171. füzet. A magyar emigráció mozgalmai 1839—1862. Kossuth emlékirat nyomat. Ára 30 kr. 172. füzet. Turgenjev. Költemények prózában. Orszábol ford. Csopey László. Ára 30 kr. 173. füzet. Coppée Ferenc. Kisbáb színművek. Franciaából ford. Csiky Gyergely. I. A kincs. II. Tódd költőesség. III. Az órák. Ára 20 kr. 174. füzet. Fáy Andrá. A külföldiek. Vigi. átkét felv. Ára 20 kr. Történelmi könyvtár. A magyar népek és ifjúságok ajánlja. 77. füzet. Eugen, savorjaj herceg. Élet és jellemrajz. Irta Dr. László Gyula tanár. Ára füze 40 kr.

Regényvilág. Révai testvérek kitűnő szépirodalmi folyóiratából az új. IV. évfolyamnak 6 füzetét (3-8) küldötte be hozzánk a kiadóhivatal. Az első füzetben megkezdett regények folytatását kapjuk itt és örömmel tapasztaljuk, hogy a lapok tartalmának irodalmi becsü kifogástalan. De hol is férhetne gáncs oly művekhez, melyek Jókait, Beniczky-Bajza Lenkét a honi irok közül, a külföldiek képviselőiben pedig Robidát, a legmerészebb phantasziával magadót írt és rajzolt, Catulle Mendott, a francia irodalom legremekesebb elbeszélőit vallják szerzőikéi? — A „Regényvilág” igen alkalmas karácsonyi ajándék. Az előbbi évfolyamok — és haty már három van — pompás díszkötéseket képeznek. Fialat hölgyeknek nem adhatunk csekélyt szebb, jobb és tartalmasabb könyvet. Az ily karácsonyi emlék nem mosodik el, — folyton esztünkbe juttatja azt, ki vele kedveskedni akar, és ezzel valóban kedveskedett is.

1000 magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album”, mely a magyar népdalok egyetemes gyűjtőmúve, 1884-ik januártól kezdve ismét megjelenik havi füzetekben. Ez lesz az ötödik kiadás, mely a 801—1000 számú dalokat tartalmazandja zongorára. Nemzeti dalaink ezen egyedüli népszerű kiadás a külföldön is sok ezer és ezer példányban van elterjedve, hazánkban pedig majdnem minden magyar érelmet zenekedvelőnek hangjegytárában feltalálható. Bővebb ajánlatását tehát föltölegesen tartjuk. Az 1884. évi foly-m (vagy is az ötödik kiadás) ismét 10, havonkénti füzetben jelenik meg, melyek egyenkint 20, tehát összesen 200 magyar népdalom foglalnak magukban zongorára alkalmazva. Előfizetési ára egy évre (10 füzet): 1 frt 50 kr. fél-évre (5 füzet): 90 kr. egész füzet ára 25 kr. — beleértve a füzetek bérmentes postaköltségét is. Előfizetések legelőszörében beküldendők a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Révai testvérek budapesti könyvkiadóhivatala most megjelent könyvjegyzékét küldötte be hozzánk. A magyar szépirodalom felvirágzóztatására külön törekéset meg azon időben sem találunk, midőn a nemzet szelleme egyedül a könyvekben állt. A magyar jeles irok, költők van, — hozzá járult ama valóban meglepő eredmény megteremtéséhez, melynek részletes felsorolását e könyvjegyzék tartalmazza. — Itt a karácsonyi! Kedveseinknek örömet kívánunk szerzeni. Nemcsak szemüket akarjuk kápráztatni, de oly ajándékokat igyekszünk nyújtani, mely marandóbb minden éskészrel és benne előt szellem ragyogásával osztalja el a legszomorúbb percek nyomozását búját is. — Egy jó könyvben több vigasz rejlik, mint a legdrágább csecesbepe. A jó könyv valódi barátunk, épen a megpróbáltatás napjainban bizony legbővebb tanácsadóknak, a fényes, csillogó csecesbepe pedig csak é s annak ragyog . . . a ki nézi. — Könyvjegyzékét megelégedéssel lapozgatja mindenki. A jegyzékét a kiadó czég megküldi ingyen és bérmentve mindenkinek a ki ez iránt megkeresi.

Kiállítás Értésítő. A Budapest 1885-ben tartandó országos kiállítás érdekében országoszt megindulván a mozgalom, a kiállítás sikere érdekében felette fontos, hogy főleg az érdekeltek közönség a kiállítás ügyében történelmi folyóirat érvényes legyen. E célból a „Gazdasági Műnök” című mezőgazdasági és műszaki hetilap szerkesztésére „Kiállítás Értésítő” czim alatt egy külön melléklet indított meg, mely a kiállítás vonatkozó minden hivatalos közlése, a bizottságok működése, az az irányú társadalmi mozgalom, kizárólag felszólalások stb. rendszeresen közöltetnek, ugyanízt a vidéki és külföldi fontosabb kiállítások is méltatásra talál. — A Kiállítás Értésítő a Gazdasági Műnöknek tartozikát, mintegy nagyobb arányú rovatát képezvén, arra külön előfizetési nem lehet; az velejár a Gazdasági Műnöknek, melynek előfizetési ára: egész évre 10 frt, fél-évre 5 frt, negyed-évre 2 frt 50 kr. Az előfizetések a Gazdasági Műnök kiadóhivatalába (Budapest, Csillag-utca 8. sz. a.) küldendők.

Közgazdaság.

Az erdő

és

közgazdasági jelentősége.

— Felolvasás. —

Tartotta: Mihályffy Ernő

a pécsi jogakadémiai „Olvasó-kör”-ben 1883. évi november hó 18-án.

Az erdőkérdés, mely jelen felolvasásom tárgyát képezi, odig mostoha gyermeke az agrár politikának, többször csak néhány szóval érintette, a tudomány fejlődése és a kor kívánalmainak tovább fejlesztésénél figyelmen kívül hagyatva, gyéren méltatott irodalmilag.

Pedig az erdő fenntartása és művelése a nemzet jólétére föltétlenül szükséges! És mégis alig létezik hasonló közgazdasági fontosságu kérdés, mely alap-okaiban oly kevéső lenne megvizsgálva; nincs axioma, mely mindenki részéről elfogadva ugyan, de a melynek megalapításáról maga a tudományosan műveltek zöme is oly kevéső tudna magának számot adni, mint az erdő abszolút szükségességének tétele.

Már rég akadtak föltalálók, kik az erdőpusztítás következményeire komolyan oda mutattak.

„Óvakodjatok — mondja La Saualx — a fejezt az erdőnek szejzen, mert ha ledől, más esik utánna.”

Riehl így kiált fel: „Vágjátok ki az erdőt, és szétbontottok a historiai polgári társadalmat.”

Humboldt és La Perouse Nyugat-Indiából vett feltűnő példákak törekedtek az erdőtelítés ártalmosságát bebiztosítani, Blanqui Franciaországban, Marschand Schevceiban emelte fel a terjedő pusztítás ellen szavát, Mommsen Oroszországra mutatott oda és Németországban a nemzetgazdák és tudósok tekintélyes sora áll előtünk, kik az erdő ügyében semmi alkalmat sem mulasztottak el felszólalni.

Amerika maga is panaszhangokat hallat, s midőn az akadályos évek egész sora hatalmas felhőszakadással nálunk is bekövetkezett, egész közép-Európa megrémült s izgatottan vették fel a kérdést: vajjon a „fűstölög erdőnek” nem vagyunk-e már togyatékán?

Védjük, óltalmazzuk az erdőt! hangzik majdnem az egész Európában egy évtized óta?

De mi indokolja ezen segélykiáltást? miért lett az erdővédelem majdnem minden műveltebb állam közö ügye?

Azért, mivel sajnos csak későn kezdék belátni az erdő nagy jelentőségét a közgazdaság és természet nagy háztartásában.

Fontos szerepet visz az erdő a természet nagy-háztartásában!

Az erdő klimatikus közegszervél és etikai tényező. Az erdőnek konzerváló, korlátoló és kormányzó befolyása van a légkörre.

Az erdő mérsékli a nagy hőseget és hideget.

Az erdő nappal hűvösebb, éjjel melegebb, mint a külső szabad té.

A nappali hőségűt megóvja az erdőt a dús lombosít, míg éjjel ugyanaz a nappal beszedett meleget visszatartja.

A szabad, erdőnélküli föld a tüzölő napugarak behatása alatt áll, nagyon felmelegszik, de napnyugtával gyorsan elveszti a felszedett meleget, miután a kisuárgást misem gátolja.

Bajorországban tett megfigyelések szerint a lég az erdőben júliusban nappal átlag 7-5, augusztusban 4. C° hidegebb, éjjel pedig ugyanazon hónapokban 2-5-3. C° melegebb, mint az erdőten tér levegője.

Svájczban tett észleletek szerint a legmagasabb hők között 18° R. is lehet a különbség, ha az erdőben és a szabadban vizsgáljuk, míg ellenben a leghidegebb időben az erdő levegője 2° mindig enyhébb, mint a szabad tére.

Ezen hőmérsékleti különbségek következménye azon tünemény, hogy erdővidékeken folytonosan jótévyó léghuzam mozog, mely nappal az erdőben szétterülő hűvös levegőt a vidék szabad terére ömleszti; naplemente után pedig a léghuzam ellenkező irányt véve, az erdőből ömlik melegebb levegő a szabad

vidékekre s ezen légkeringés közben egymás hőfokát kiegyenlítői törekedve a lég enyhítést idézik elő.

A légnek ezen mozgása azonban nemcsak a szomszédos vidékek hőfokának két végletét mérsékli, hanem ennek köszönhető az is, hogy a hőmérsékletnek egyik végletből a másikba átmenetele mindig enyhébb, szelidebb és egyenletesen fokozódó, soha sem oly rohamos, mondhatni átmenetnélküli, mint ez az erdőten kopár vidékeket jellemzi.

Egyszóval az erdő éjjel és nappal őszszel és tavasszal, télen egy mint nyáron a kiegyenlítés nagy művét létesíti.

A hőség és hidegség végletei az erdő által enyhítettnek és az egyes hónapok temperaturája mind jobban közeledik a közép évi temperaturához.

Egy országnak, melynek bizonyos állományu jó karban levő erdei vannak, korántsem lesznek oly forró nyarai, de oly hideg telei sem, mint egy erdőten országnak.

Az erdő ország klímája egyenletesebb, mint az erdő hiányában szenvedő.

Az erdő pusztítása első sorban a klíma hátrányait vonja maga után. A tavasz később köszönt be, a nyár évről-évre forróbb, az ősz a télbe nyulik be, míg a tél klíma sokkal nagyobb változásoknak van kitéve, mint előbb volt. A hőses megmaradt ugyan átlagos mennyiségében a régi, de már nem oly szabály szerű és nem is fedi a talajt oly soká, mint azelőtt.

Bizonyos gyümölcsnemek p. o. francia barack névény vidékeken rég nagyban diszlettek és ma kipusztulások felett panaszok. Laikus ember a talajban keresi a kivesés okát, holott inkább a légkörben rejlik az; 30 évvel ezelőtt a vidékeken erdők állottak, april-október közti fagyok ismeretlenek voltak, ma a barack bizonytalan gyümölcs, mert a késő hideg tönkre teszi a kényes természetű gyümölcsfát.

Ép ez az eset a téli veteményű gabonamekkel, melyek a késő fagyok folytán több százezer forint értékben vesznek el a gazdaközönségre.

Ne hagyjuk említes nélkül a mult nyáron a legórekkenő hőseget, mely helyenkint izzó és tropikussá csapott át. A hőmérő 30—40 Reaumur fokot mutatott. Ily hőség csak Délolaszország, Görögország és Áfrikában szokott lenni; 46—48° a legnagyobb hőségek közé tartozik még a Szaharán is.

Szakértő körök felismerték, hogy a hőség nem fokozódhaték évről-évre, soha sem emelkedheték ily magasra, ha Európa szerete volna az erdőt a nem pusztította volna azt.

A mi hazánkat illeti, rég előttünk az erdőtelítés határáig, a melynél a természet törvénye a fejsezenek egy parancsoló „megállj!” kiált.

Sporzon Pál a m.-óvári gazdasági akademia tanára hazai klímánk megváltozására nézve így ír:

„Mezőgazdasági sanyaruságaink az aszály, több rendbeli állati és növényi betegségek u. m. rozsa, ősüzig, dögvész, azután számos pusztító rovarok és férgek, mind egy közös forrára vezethetők vissza, és csak ama közös szülök-ök felismerése és javítása által távolíthatók el részben.”

„Ezen számos bajok közös alap-oka (valóságos Pandora szelece szevény gazdasáinkra nézve) a károsan megváltozott széleslyes, széleslyes klíma: a természet böles harmonijának tudatlan vagy vakmerő kezekkel történt felforgatása következtében.”

„Mit cselekedtünk a természet adományával, rengeteg erdőnkkel, melyekkel hazánk oly bőven megáldva lett? Kegyetlenül kiirtottuk, s beálltak a nem képzelt, de ugyancsak évről-évre sürűbben reánk nehező kalamitások.”

„A kik csak a 40- vagy 50-iki élet-évet elérték, mindannyian tapasztalattól tudjuk, hogy fiatalabb korunkban a mezőgazdaság nem küzdött annyi baj és oly sokféle ellenséggel, hogy általában volt becsületos tél, viritó tavasz, meleg nyár, rendes ősz; hogy volt gabona, bor és gyümölcs, de nem volt évről-évre aszály, késő fagy, jégverés, rozsa, eger, sáska és százfale más baj.”

E kalamitásoknak első sorban a helyi klímánk kedvezőtlen változása az okozója: mint szükségeski következménye az erdő oktanl illetve kározos pusztításának.

„Ez fogja, nagyon felhőtt, nemcsak meghusítani alföldünk caatornázását is, hanem valószínűleg pusztává tenni azon szép nagy rónát, melyet még nem reg nemzeti büszkeséggel tölj-mézzel folyó magyar Kanaának, Európa éleskamrájának elnevezünk.”

„Itt a baj, itt alkaimazzunk orvoslást! Rendezük erdőgazdaságunkat, tartjuk fenn még meglevő erdőinket; pótoljuk minden erővel a hiányzókat.”

A pusztítás tehát, melyet az ember az erdő elkövetett, saját munkájának sikeretelenségével boszulja meg magát klímái szempontból legelőbb.

(Folytatása követe)

Szerkesztői pósta.

Alsó baranyai. Kérjük tudósítását ezentul st. T. O. K. L. urnak, Nagyharány. — A püspök választás dolgában irt választást legjobb akaratunk mellett sem vehettük már fel a lapba. Jövő hétre, ha nyg tetszik, megígérhetjük. Siklósi és kistótfalui tudósítók urnaknak. Közleményeiket csak kivonatoln adhattuk.

Nyílt-tér.*

Jó tanács.

Mindazoknak, kik különösen töl életmódjuk folytán vértörődásra, köhikára, székrekedésre stb. hajlandók, szükséges volna, hogy Brandt R-féle svájci lapdacok nélkül, melyek előkelő orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint gyorsan s biztonságos hatnak — soha se legyenek. E hasznos házi gyógyszer minden gyógyszerárban megszereshető 70 kr-ért egy dobozzal. Valódiságuk mellett bizonyít a doboz czimlapján levő fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. gyógyszerész névaláírása.

Egy fehér szőrű vizsla kutyá elveszett.

Ismertető jel a balszemén egy barna folt. Megtaláló a tulajdonos Ridl ispántól Üszöghön 20 forint jutalmat kap. 5. (2—1)

*Ezen rovat alatt megjelentek nem vállal felelősséget a szerk.

NAGY FERENCZ Ispánjelölt. Heksch Emil, Kis József felelős szerkesztők.

Hirdetések:

1882. 1883.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék, mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krausz Antal végrehajthatóknak Vajda József végrehajtást szenvedő elleni 19 ftt 50 kr. tőkékötvetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék (a siklósi bíróság) területén levő turonyi határban fekvő a turonyi 247. számú tjkben felvett 53. számú ház udvartér és kertre 589 ftt. — a turonyi 320 ftt tjkben felvett 1/2 telek, aránylagos kenderföld illetőségre az árverést 1223 fttben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi január hó 18. napján délelőtti 10 órakor Turonyi községében a községbírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladattni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 58 ftt 90 kr., 122 ftt 30 krt készpénzben, vagyis 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvszék mint teleknyvi hatóságnak 1883. évi október hó 12. tartott üléséből. Kiadta Visy Pál kir. törvényszéki jegyző. 2. (1—1)

Üveg-fényképek mű-kiállítás.

Holnap, vasárnap utolsó napja X. SZOROZAT-nak. Érdekes utazás Törökországon keresztül, Syria, Palestina (a szent föld) és Görögország. Ehez 24 Chromo kép: Jézus élete, Habertől Párisban. Hétfőtől esütörtökig XI-ik sorozat: Osztrák-Magyarország.

Estragon-Mustár Schmidt Viktor és fiaiól.

Bécsi különlegesség, (26—14) legjobb belföldi minőség, 1/2, 1/4, 1/8 kilós üvegekben a valódi védjeggyel ellátva kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben.

487 b. v. 1888 szám. Arverési hirdetmény. Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tettes szegárdi kir. törvényszék 8702 számú végzése által Mutnyánszky Alajos bonyhádi lakos végrehajtató javára Geier Henrik és neje hagyatéka ellen 120 ftt. tőke ennek 1882. év deczemb. hó 30-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 50 ftt 18 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság legfeljelt és 368 ftt 20 krra becsült fehér és siller bor, pinceszerevények és pálinkás kazánból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladattak. Mely árverésnek a 3,432/1883 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zsibriken, alperes lakásán és pinchezaházban leendő eszközzésére 1884 ik év január hó 10-ik napjának délelőtti 11. órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladattni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Pécsváradon, 1883-ik évi deczember hó 26-ik napján. Gyimothy János kir. bírósági végrehajtó. 3. (1—1)

Mária-celli gyomor-cseppek jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen és fölöslethetetlen az étvágyhiány, gyomor-nyomás, székrekedés, savanyú felbűvés, köhika, gyomorfuror, gyomororogás, huykőképződés, tulsagos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főtájás (ha az a gyomorból ered), gyomororogás, székrekedés, a gyomornak túlterheltsége étel ittal által, gilliszta lép és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen. Egy üveg-se ára használattal utasítással együtt 35 kr. Kapható: Pécselt Balás Ödön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek urnaknál. Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárban és korekedésében. Központi szállítású raktár nagyban és kicsinyben. BRADI KÁROLY. az „Örangyalhos” czimzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban. 1. (0—1)

Az első pécsi asztalos-egyesület Held Gusztáv, kárpitos KISTÉREN, ajánlják a n. é. közönségnek dús választéku raktárakat mindennemű

asztalos, kárpitos és esztergályos saját készítményü legujabb és legjobb minőségű árukból legújtanysabb árért. Ugyszintén: azon hírneves Kohn-féle székeket hajlított fából, vasbutorkat, tükröket stb. a melyekből folyton nagy választék tartatik. A midőn felkérjük az e szakmába vágó czikkekre szükségleteik fedezésénél minket megbízásainkkal szerencsétlenül, ajánljuk magunkat még mindennemű asztalos- és kárpitos munkák elkészítésére, vendégfogadók és kávéházak teljes stylszerű berendezésére, valamint legújabb minta szerinti új tekeasztalok készítésére és javítására. Az eddig bennünk helyezett kegyes bizalom és pártfogás fentartását jövőre is kérve, maradunk mély tisztelettel az I. pécsi asztalos-egyesület HELD GUSZTÁV, kárpitos, kistéren. (6—0) '006

Nincs orvosság hurut, rekedtség, elnyálkásodás, köhögés stb. ellen, mely oly kitűnő sikert aratott, mint a gyógyszerjü utifü-plántákából készített és a biztos és gyors hatása végett most egész Osztrák- és Magyarországon oly nagybecsült 297. (12—6) Utifü mell-czukorkák Schmidt Viktor és fiaiól Bécsben. Valódi csak gyógyszerárakban kapható.

LEGJOBB SZINARKA-PAPIR LE HOUBLON FRANCZIA GyÁRTMÁNY. UTANZÁSTÓL ÖVATIK MINDENKI!!! Ezen szivarpapir csak akkor valódi ha minden levél LE HOUBLON blyeget tartalmaz, és minden kardon az alanti védjeggyel és szignatúrával van ellátva. OAWLEY & HENRY, alleingige Fabrikanten, PARIS

Table with 4 columns: Item name, Price, Description, Price. Items include: Mocca, Ceylon-gyöngy, Plantag-Ceylon, Cuba-kék, Menado, Arany-Java, Java-sárga, Gyöngy-Mocca, Java-zöld, Santos-zöld, Campinos, Tábla-rizs, Tábla-rizs, Gyöngy-Sage, Jamaikai-Rum. Prices range from 500 to 5 ftt.

E. H. Schulz Antonában, Hamburg mellett. Fennáll 1864 óta.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS KÉPES CSALÁDI LAPOK SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAPRA. Felelős szerkesztő: KOMÓCSY LAJOS. Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár hatodik évfolyamát éli. Mután kívántra mindenkihez küldünk mutatványzamatot s egészen tájékozott előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkeveltségnek örvendő lapról. — A „Képes Családi Lapok” három ivnyi tartalommal jelen meg a legdiszesebb kiállításban, szép, fényes, szines borítékban. — Minden szám sok művészi kivittelt képet hoz. A főlapban vannak eredeti s a külföld legnagyobb írdőiből fordított rövidebb regények, elbeszélések, rajzok, életrajzok, humorosképek; eredeti s más költemények, a főváros, vidék s külföld válogatott fontos hírei; az irodalom és művészet körében felmerült minden mozzanat. Minden számban egy ivnyi külön regénymel. A legközelebbi évnegyedben külön regény-mellékletkép ismét kitűnő, cselekvénygazdag, érdekesítő regényt adunk. Mutatványzamatot a kiadóhivatal kívántra bárkinek küld bérmentve. Előfizetési ár: egész évre 6 ftt — félévre 3 ftt — negyedévre 1 ftt 50 kr. MEHNER VILMOS kiadóhivatala: BUDAPEST papnövelde-utca 6. szám alatt.

Egy pohár legkitűnőbb Salons-örnek a GINDL-féle sörödében csak is 7 krajczár az ára. Ott a legizletesebb villás reggeli is kapható, tisztelettel GINDL K. vendégfős

Hoff János csász. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa Bécsben. Szt.-Pétervár. Hoff János-féle Maláta-kivonatú egészségű sör, Maláta-kivonatú melliczukorkák, Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat, Hoff János-féle maláta-csokoládé. Berlin. Hoff János csász. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa Bécsben. Szt.-Pétervár. Hoff János-féle Maláta-kivonatú egészségű sör, Maláta-kivonatú melliczukorkák, Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat, Hoff János-féle maláta-csokoládé. Hoff János es. k. adv. szállító urnak, es. k. tanácsos, Európa csaknem valamennyi fejedelmének udvari szállítója, Bécs, I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Három legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883. szeptemberben. Bécsi gyógyjelentés.